

Към Килманджаро

Акценти

Адрес на редакцията: гр. Казанлък, бул. "Розова долина" 100, офис 8 (срещу Митницата)

„АРСЕНАЛ“ ИЗЦЯЛО ОБНОВИ ВЪТРЕШНОЗАВОДСКИ ПЪТИЩА

Готова за нов живот е
уникална сграда на 83 години

„Арсенал“ приключва календарната 2021 година с реализация на поредната сериозна строителна програма, информира за „Трибуна Арсенал“ инж. Цветан Шиков, ръководител на направление „Проектиране, инвестиции и строителство“ в „Арсенал“ АД.

Над 2 хиляди квадратни метра нова асфалтова настилка са положени в последните месеци на територията на фирмата в Казанлък. Вече са готови подновените асфалтови алеи покрай вътрешната част на оградата на фирмената поликлиника.

Направено е цялостно асфалтиране от 950 кв.м между оградата и изцяло ремонтниран корпус на 1/410. Корпусът е стара сграда от 1938 г., сега абсолютно подновена като помещения за този нов цех, изцяло оборудван с нови модерни машини с ЦПУ.

Сградата има историческа стойност за „Арсенал“. Строителството ѝ е уникално и до днес впечатлява. Преди повече от 80 години тя е строена така, че да устои на времето. Сводестите дъги на покрива на корпуса са

Продължава на стр. 3

МОТИВИРАЙТЕ

своите служители, клиенти и партньори

Ваучер Храна®
Ticket

Ticket
Compliments®

Compliments®

Иднред България

www.edenred.bg

Edenred

Тел: +359 2 974 0220

bulgaria@edenred.com

„АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“ ПОДКРЕПИ „КАЗАНЛЪК ВОЛЕЙ“

Волейболен клуб „Казанлък волей“ - жени победи с 3:0 гейма на свой терен състава на „УКФ Нитра“, Словакия, в силния европейски турнир за Купата на претендентите – „Чалъндж къл“. Събитието се определя като историческо за волейбола в града на розите, тъй като се случва за първи път на такова високо международно ниво. То е и от национално значение,

защото казанлъшкият отбор представлява България в този престижен турнир на носителите на сребърни медали в своите страни. За участието на „Казанлък волей“ в този престижен европейски турнир

подкрепа на клуба оказва Коалиция „Алтернативата на гражданите“

Продължава на стр. 3

ФК „АРСЕНАЛ-2000“ ПРИЕМА ДЕЦА И ЮНОШИ

Футболен клуб „Арсенал-2000“ - гр. Казанлък приема деца и юноши, които обичат футбола и имат желание да тренират под вещото ръководство на двама доказани специалисти.

Клубът предлага прекрасни условия за тренировки, обновена спортна база, осигурена екипировка, чудесно поддържан фирмен стадион „Арсенал“.

Очакваме Ви!

За информация и записвания:
0882474101, Станислав Пехливанов

На 3, 10 и 17 декември 2021 г. ресторант „Орешака“ организира специални вечери с дегустация на вина от реномирани винарски изби. Ценителите и почитателите на хубавото вино ще имат възможността да се потопят в уютната обстановка на ресторанта, съчетана с божествено питие, вкусна храна и приятна компания!

Винени вечери
в ресторант
„Орешака“

Да се насладим на прекрасните мигове в „Орешака“ заедно с близки и приятели!

За резервации в ресторант „Орешака“: 0700 70 717, www.oreshaka-bg.com

ХОТЕЛ „АРСЕНАЛ“ - НЕСЕБЪР, ЛЯТО 2022

ЦЕНИ РЕЦЕПЦИЯ СЕЗОН 2022 Г.

Хотел „Арсенал“ **, кв. „Перла“ 21, Южен плаж, гр. Несебър

Посочените цени са в ЛЕВА за една нощувка на база ALL INCLUSIVE (закуска, обяд, вечеря с включени алкохолни и безалкохолни напитки) за цяло помещение, според заетостта на стаята, с включена туристическа такса и 9% ДДС.

Заетост и тип стая	Период на настаняване	
	01.06 – 30.06	01.07 – 31.08
Двама възрастни /двойка стая/ DBL	150.00	180.00
Единично настаняване на възрастен SGL	125.00	150.00
Трима възрастни /тройка стая/ TRL	225.00	270.00
1 възрастен + 1 дете (0-5,99) DBL	150.00	180.00
1 възрастен + 1 дете (6-11,99 г.) DBL	150.00	180.00
1 възрастен + 2 деца (0-5,99 г.) DBL	150.00	180.00
1 възрастен + 2 деца (0-5,99 г.) (6-11,99 г.) DBL	150.00	180.00
1 възрастни + 2 деца (6-11,99 г.) TRL	210.00	252.00
1 възрастен + 2 деца (6-11,99 г.) DBL+EB	187.50	225.00
2 възрастни + 1 дете (0-5,99 г.) DBL	150.00	180.00
2 възрастни + 1 дете (6-11,99 г.) DBL+EB	187.50	225.00
2 възрастни + 1 дете (6-11,99 г.) TRL	210.00	252.00
2 възрастни + 2 деца (0-5,99 г.) (6-11,99 г.) TRL	210.00	252.00
2 възрастни + 2 деца (6-11,99 г.) TRL+EB	247.50	297.00
Двама възрастни апартамент AP	180.00	210.00
Двама възрастни + 1 дете (0-5,99 г.) AP	180.00	210.00
2 възрастни + 1 дете (6-11,99 г.) апартамент AP	225.00	262.50
2 възрастни + 2 деца (6-11,99 г.) апартамент AP	270.00	315.00
3 възрастни апартамент AP	252.00	294.00
3 възрастни + 1 дете (0-5,99 г.) AP	252.00	294.00
3 възрастни +1 дете (6-11,99 г.) AP	297.00	346.50

ОТСТЪПКИ ЗА РАНИ ЗАПИСВАНИЯ

ЗА РАБОТЕЩИ В „АРСЕНАЛ“ АД

- 01.11.2021 г. - 31.01.2022 г. - 30%
- 01.02.2022 г. - 28.02.2022 г. - 25%
- 01.03.2022 г. - 31.03.2022 г. - 20%
- 01.04.2022 г. - 30.04.2022 г. - 15%
- 01.05.2022 г. - 31.05.2022 г. - 10%

ЗА НЕРАБОТЕЩИ В „АРСЕНАЛ“ АД

- 01.11.2021 г. - 31.01.2022 г. - 25%
- 01.02.2022 г. - 28.02.2022 г. - 20%
- 01.03.2022 г. - 31.03.2022 г. - 15%
- 01.04.2022 г. - 30.04.2022 г. - 10%
- 01.05.2022 г. - 31.05.2022 г. - 5%

Максимално настаняване в стаяте:

Двойна стая DBL - 2+1 (две единични легла)
Тройна стая TRL - 3 или 2+2 (три единични легла)

Апартамент AP - 3 или 2+2 (спалня и хол с разтегателен диван)

Пояснения на цените от таблицата за настаняване в двойна/тройна стая при минимум двама възрастни в стая:

*Едно дете от 0-5,99 г. е безплатно, но не се обслужва с отделно легло. (по желание може да се осигури допълнително легло за детето срещу 20 лева на ден фиксирана сума без допълнителни отстъпки от цената, но само с предварителна заявка и при възможност отстрана на хотела.)
*Второ дете от 0-5,99 г. на допълнително легло заплаща 50% от цената на възрастна.

*Дете от 6-11,99 г. на допълнително легло заплаща 50% от цената на възрастна, а на редовно - 80% от цената на възрастна.

Пояснения на цените от таблицата за настаняване в апартамент при минимум двама възрастни в стая:

*Едно дете от 0-5,99 г. - безплатно, но не се обслужва с отделно легло. (по желание може да се ползва диванът от детето срещу 25 лева на ден фиксирана сума без допълнителни отстъпки от цената.)
*Дете от 6-11,99 г. на допълнително легло - 50% от цената на възрастна.

*Трети възрастен на допълнително легло - 80% от цената на възрастна.

Забележки:

1. Не всички стаи позволяват да се внесе допълнително легло или кошара. Заявяват се предварително в резервацията.

2. Внасянето на допълнително легло значително намалява свободното пространство в стаята.

3. Допълнителното легло в апартаментите е под формата на разтегателен диван.

4. Хотелът разполага с 4 апартамента и всички те са разположени на висок етаж с гледка към морето.

5. За удостоверяване възрастта на децата е необходимо да покажете акт за раждане на рецепцията при настаняването.

Условия за резервация:

След подаване на писмена заявка (по e-mail или от формата за запитване на сайта на хотела) и потвърждение отстрана на хотела туристите внасят минимум 30% депозит, а сумата се доплаща до 7 дни преди настаняване. За всички резервации, направени през завод „Арсенал“, доплащанията ще са на място при настаняване.

За резервациите за 2022 г. в хотел „Арсенал“ ** - гр. Несебър важат условията от 06.04.2020 г. за отмяна на резервации, описани по-долу, независимо от риска от Covid 19.

Справки и записвания:

Синдикален комитет на КНСБ в „Арсенал“ АД и в синдикалните организации по заводи в дружеството, както и на телефони:
0888582673; 0431/62207 или вътр. 21-56.

В СТАЯТА: баня и душ, климатик, TV, телефон, мини бар /празен/, балкон, ежедневно почистване на стаята.

ИЗХРАНВАНЕ: блок маса и бар в ресторанта на хотела (зала на закрито и лятна градина).

БЕЗПЛАТНИ УСЛУГИ: открит басейн с чадъри и шезлонги с работно време от 07:00 ч. до 22:00 ч. /след 22:00 басейнът се дезинфекцира/; фитнес уреди на открито; детски кът на открито; Wi-Fi (безжичен) интернет във фоайето на хотела - 24 часа; ежедневно почистване на стайте (кърпите се сменят на 2 дни, а бельото на 3 дни).

ПЛАТЕНИ УСЛУГИ: бiliarд, електронни игри - с жетони от машина; индивидуален сейф в стаята - 2.00 лв. на ден /заплаща се на рецепцията и не се изисква предварителна заявка/; за ползване на бешбаш кошара с матрак - 10 лева на ден /заплаща се на рецепцията, но се заявява предварително в резервацията и е според наличността/; паркинг - 5.00 лева на ден (лек автомобил) за гостите на хотела /заплаща се на входа на паркинга, но се заявява предварително/.

ВАЖНО!!! ВХОДЪТ ЗА ПАРКИНГА СЕ НАМИРА НА ГЪРБА НА ХОТЕЛА!

ПЛАЖ: Градски обществен. Свободна и платена зона. Чадъри и шезлонги на платената част от плажа се заплащат според зоната и концесионера.

УСЛОВИЯ НА ХОТЕЛА: Изхранване по програма All Inclusive (закуска, обяд, вечеря с включени безалкохолни и алкохолни напитки) съобразно указанията на Министерството на туризма за предпазване от Covid 19.

ЛОБИ БАР - 07:30 - 22:00 - безалкохолни и топли напитки от пост микс машина, както и алкохолни напитки българско производство.

POOL BAR - /отворен в силен сезон/ - 09:30-17:30 - безалкохолни и топли напитки от пост микс машина, както и алкохолни напитки българско производство.

РЕСТОРАНТ:

Закуска - 07:30-09:30 - блок маса и бар с безалкохолни и алкохолни наливни напитки българско производство.

Обяд - 12:00-14:00 - блок маса и бар с безалкохолни и алкохолни наливни напитки българско производство.

Вечеря - 18:30-20:30 - блок маса и бар с безалкохолни и алкохолни напитки българско производство.

Настаняването в хотела започва след 15:00 часа!

Освобожданието на стайте е до 12:00 часа!

Всички нови туристи започват с вечеря и приключват с обяд, като стайте се освобождават ключ на рецепцията до 12 часа.

В хотела не се приемат домашни любимци!

Условия за отмяна на резервация отстрана на туриста:

1. Отмяна на резервация без неустойка се прави до 7 дни преди датата на настаняване.

2. При по-малко от 7 дни преди датата на настаняване неустойката е в размер на 100% от стойността на резервацията.

3. При по-ранно освобождаване на хотела неустойката е 100% от стойността на резервацията.

4. Промени по резервации се правят до 7 дни преди датата на настаняване и само при възможност от страна на хотела.

„АРСЕНАЛ“ ИЗЦЯЛО ОБНОВИ ВЪТРЕШНОЗАВОДСКИ ПЪТИЩА

Продължава от стр. 1

Готова за нов живот е уникална сграда на 83 години

отлети на място по класическа технология – с кофраж и бетон, нещо, което днешните строители

на място и предстои да се монтира. Входната метална немска врата е боядисана, но запазена в автентичен

паметник на културата, „Арсенал“ вече е възстановил още преди няколко години и отсрещния стар корпус 1/400, с който новият цех е в технологична връзка.

„Едновременно с алеята пред 1/410 се подновиха и 680 кв. м към вътрешния портал пред Завод 5, заедно с още 370 кв. м отделни участъци асфалт, свързващи това място с останалата улична фирмена инфраструктура“, информира инж. Шиков. Подменени изцяло са и бордюрите, ремонтна се тротоарната настилка.

През текущата 2021 г. в рамките на Строителната програма са изградени, според най-последните изисквания на ЗУТ, нови фирмени складове, ремонтирани са предишни, вече съществуващи. Складовете се строят от лицензирана фирма с права за строителство на подобни специализирани помещения. 14 от складовете са на източната територия на

фирмата в Казанлък, още 6 нови склада са направени в складовата база на юг.

Пълнен цялостен ремонт е завършен и на производствената площадка на „Арсенал“ в Мъглиж, придобила изцяло модерен съвременен вид.

Арсеналското строително звено, на което фирмата разчита за текущи ремонтни

дейности и помощ в реализацията на големите проекти, възлагани на външни фирми, през 2021 г. извършва цялостен ремонт на ПМ49 в Завод 4. Негово дело е и пълният ремонт на столовата база на Завод 1, която е санирана и цялостно ремонтирана.

Диана Рамналиева

вече не правят и не могат да постигнат. Сградата на 1/410, ремонтирана изцяло, вече спретнато боядисана, е газифицирана, оборудването за производството е доставено

вид – навремето тя е направена със здравината на нитовото свързване, без нито една заварка, както и сега се вижда отблизо.

Освен ремонта на тази сграда, достойна за

АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ

„АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“ ПОДКРЕПИ ...

Продължава от стр. 1

с основател и ръководител генералният директор на „Арсенал“ АД инж. Николай Ибушев.

Коалицията подпомогна финансово клуба с 8000

ционното приключване на броя на 24 ноември рано сутринта, нямахме възможност да отразим резултата от срещата във вестника. При победа на българския

Казанлък се нарежда сред градовете с най-добри отбори по волейбол. Той благодари на хора и организации, които са подали ръка на клуба, като посочи подкрепата на Коалиция „Алтернативата на гражданите“, на гмета на община Казанлък Галина Стоянова и всички съпричастни към развитието на волейбола в града. Към думите му се присъедини и спортният директор Деко Григоров, който е основател на клуба през 2004 г. И двамата се надяват, че подкрепата за ВК „Казанлък волей“ отстрана на казанлъчани ще продължи, за да се развива спортът сред подрастващите в града.

Дупница. За всички състезателки от клуба са създадени прекрасни условия за трениране, осигурени са екипи, не се събират никакви такси. За тези деца, които не

Във фойето на зала „Багир“ всеки посетител е посрещнат от красиво подредена витрина – от пода до тавана, заемаща цяла стена, с купи, медали, грамоти. Това е „Витрината на гордостта“ на ВК „Казанлък волей“, защото тук са събрани всички отличия, спечелени от момичетата в различни състезания, турнири, шампионати. Витрината обаче е свързана и с един малко известен факт. В

лева. Това е поредната подкрепа за добра кауза, която „Алтернативата на гражданите“, имаща осем общински съветници в местния парламент, осъществява през тази година. През месец октомври, за празника на Енина – Петковден, с дарение на „Алтернативата на гражданите“ бе издигнат трети пилон пред кметството, на който за първи път се развя знамето на населеното място. Само преди броени дни членовете на Коалицията подкрепиха с 4500 лева родолюбивата инициатива в Ясеново да бъде издигнат паметник на загиналите във войните жители на селото. Финансовата помощ за ВК „Казанлък волей“ е навременна и напълно заслужена от женския отбор, който на 24 ноември се срещна със състава на „УФК Нитра“ в Словакия за определяне победителя в 1/16-финалите. (Бел. ред. - Поради редак-

отбор нашите момичета, водени от старши треньора Атанас Петров, отиват на 8-ина финалите в Кан, Франция, които са през месец декември 2021 г.

За сезон 2020-2021 година „Казанлък волей“ - жени стана носител на сребърен медал в женската Национална волейболна лига. До момента в новия сезон 2021-2022

отборът е първи в Държавното първенство във висшата лига при жените

Президентът на ВК „Казанлък волей“ Багир – Васил Аргиров, който от 12 години е начело на клуба, сподели, че изключителна гордост за всички е участието на тима в европейския турнир на вицешампионите: „Това е огромно постижение и огромна отговорност да задържим този успех.

В „Казанлък волей“ тренират 80 деца в 7 възрастови групи

Тук има отбори - жени, девойки старша възраст, кадетки, прекадетки, момичета до 13 години, миниволейбол, детски волейбол, подготви-

Васил Аргиров и Деко Григоров пазят ръкавиците на Кубрат Пулев

телни групи. С децата се занимават четирима треньори. В клуба тренират и 30 деца от различни градове в България – София, Видин, Ямбол, Пазарджик, Приморско, а най-малкото момиче извън Казанлък е на 13 години от

Васил Аргиров с фактите

са от Казанлък, е осигурено обществено в непосредствена близост до двете училища, където учат. Обществението е и безплатно, стаите са за двама с всички удобства, осигурява се хранене. Едва ли има друга волейболна школа в България, в която разходите за състезателите се поемат от клуба в такова степен. Помислено е и за зрителите – в зала „Багир“ срещите се посещават без входни билети. Отделно от това се организират благотворителни мачове с каузи за добро. Например, един от ценните експонати, които се пазят тук, са ръкавици на Кубрат Пулев и на неговия брат Тервел, които ще бъдат предложени на търг с благотворителна цел.

Витрина на гордостта

нея се пазят две олимпийски факли – от Олимпиадата в Мюнхен през 1972 година и от Олимпиадата в Москва през 1980 година. Тези факли са били носени от бащата на президента на клуба Васил Аргиров – Атанас Аргиров, когато олимпийският огън е минавал през България. Атанас Аргиров е заслужил майстор на спорта и заслужил треньор, а към интересните факти за него се прибавя и този, че е неговия Книжка № 1 на заслужил майстор на спорта по борба у нас.

Тук децата се възпитават

Във ВК „Казанлък волей“ не само се тренира, тук децата се възпитават. В уважение, в зачитане личността на другия, в спортностество, дисциплина, ред. Върху това акцентират Васил Аргиров и целият негов екип, защото са убедени, че спортът изгражда хармонични личности.

Юлия Младенова

В СТАРОЗАГОРСКА ОБЛАСТ: НАЙ-ТРУДНО СЕ НАМИРАТ СТРОИТЕЛИ

След 3-5 години най-голяма ще бъде потребността от машинни инженери и средни специалисти в сферата „Машиностроене, металообработване и металургия“

Агенцията по заетостта проведе второто за годината и осмото поредно проучване сред работодателите за потребностите им от работна сила в област Стара

Загора. В следващите 6 месеца нов персонал ще търсят 6.2% от анкетиранияте работодатели, 3.6% ще освобождават персонал, а 90.2% няма да търсят такъв.

Загора. То се осъществи от 1 септември до 15 октомври, а резултатите от него излизат през ноември. Проучването се провежда въз основа на Закона за насърчване на заетостта, съгласно който Комисията по заетост към Областния съвет за развитие участва пряко в провеждането на изследването. Сформирана бе работна група с представители на Областна администрация - Стара Загора, на част от общините на територията на областта и на дирекцията „Бюро по труда“ - Стара Загора, Раднево, Казанлък и Чирпан, Стопанска камара, Търговско-промишлена палата, РУО-Стара Загора, РС на КНСБ - Стара Загора, СРС на КТ „Подкрепа“ - Казанлък.

Конкретни резултати от направеното проучване

През следващите 12 месеца се очаква освобождаване на персонал най-често поради очаквана нова вълна на ограничения - 46.1% и поради намаляване на обема на продажби / производство / услуги - 30.7%. През следващите 12 месеца анкетиранияте са заявили, че най-много ще наемат специалисти с квалификация по професията „строител“ - 582, а най-малко - икономист, здравен асистент и оператор на парни и водогрейни съоръжения - по 9 души.

През следващите 12 месеца се предвижда да се наемат специалисти с квалификации по професии, изискващи определена правоспособност или висше образование, като най-често това са учители - 190 души и медицински сестри - 188, а най-малко ще са

фармацевтите - 9.

Очаквано търсене на работници без специална квалификация през следващите 12 месеца е на работници в преработващата промишленост - 1032 души, а най-рядко ще се търсят работници в добивната промишленост и строителството - 86.

Според преобладаващия вид заетост потребността за постоянна заетост на неагитираните лица е 77.3%, а краткосрочната - под 6 месеца, е 18.1%.

На въпроса дали работодателите срещат затруднения при намиране на работна сила, на база всички работодатели от областта, които ще търсят персонал през следващите 6 месеца, 78.5% са отговорили с „Да“, а 21.5% - с „Не“.

Проучването показва, че

на първо място сред професиите с най-големи затруднения в намирането на работна сила

през следващите 6 месеца, ще са строителите - 15.9%, следвани от продавач-консултанти, актьори, касиери и строител-монтажници - по 11.5%; шивачи - 5.9%; машинни оператори - 4.1%; други - 9.8%.

Според анкетиранияте 2185 работодатели в Старозагорска област, 40.6% са отговорили отрицателно на въпроса дали следваща COVID-криза или ограничителни мерки ще окажат влияние върху заявените от тях потребности от нов персонал. За 29.2% обаче заявеният брой необходими

кадри ще се намали с около 50%, а за 1% - заявеният брой необходими кадри ще се намали с около 25%. За 29.2% няма да е необходим нов персонал.

Всички са отговорили, че няма да освободят работници и служители, било то ръководни кадри, специалисти с висше и средно образование, квалифицирани и неквалифицирани работници.

След 3-5 години най-голямо търсене сред специалистите с висше образование

се очертава в Машинното инженерство - 3583, Архитектура, строителство, геодезия - 610, а най-малко - в Хранителните технологии - 52.

Потребността от специалисти със средно образование

ни технологии - дървесина, хартия, пластмаси и стъкло - 960; „Строителство“ - 737; „Машиностроене“ - 507.

Най-малко ще се търсят средни в транспортните услуги - 30; хранителните технологии, военното дело и отбраната - по 9.

Резултатите от проучването

показват още, че като

най-необходимите качества за настоящия и бъдещ персонал

анкетиранияте считат знанията и уменията за самоконтрол и дисциплина - 84.7%. Най-важна ключова компетентност, които работодателите смятат, че е необходимо да притежават търсените от тях кадри, е общуване на роден език - 39%. През следващите 12 месеца най-търсени ще са учителите и строителите. В дългосрочен план обаче - след 3-5 години,

по направления след 3-5 години най-често ще бъде в сферата „Машиностроене, металообработване и металургия“ - 1329, следвана от „Търговия на едро и дребно“ - 1157; „Производство-

сред висшистите най-голяма ще е потребността от машинни инженери.

Подготви Юлия Младенова

Снимките са илюстративни

26% ОТ РАБОТНИТЕ МЕСТА У НАС ЗАВИСЯТ ОТ ИЗНОСА НИ ИЗВЪН ЕС

777 хиляди българи са заети в местни компании, които изнасят извън Европейския съюз

Според данните от последния Доклад за търговията и работните места в Европейския съюз, 26% от работните места у нас зависят от износа на България извън ЕС, който възлиза на 15 млрд. евро за 2019 г.

Повече търговия означава повече работни места. През 2019 г. общият износ на ЕС осигурява 38 млн. работни места. Това е със 75% повече от преди десетилетие. Това сочат още данните от последния Доклад за търговията и работните места в ЕС. 777 хиляди българи са заети в местни компании, които изнасят извън ЕС, а още 144 хиляди работят във фирми, свързани с износ от други членки на ЕС към света, става ясно от доклада. Според проучването, 54% от свързаните с износ работни места у нас са в сферата на услугите, като ангажираните кадри са с преобладаващо средно ниво на квалификация. От данните става ясно още, че България е на първо място в ЕС - с 368% ръст на работните места, подкрепени от износа от 2000 г. насам.

Източник: Ecopotny.bg

79 СВОБОДНИ ПОЗИЦИИ НА ТРУДОВАТА БОРСА В КАЗАНЛЪК

79 свободни работни места обяви към 23 ноември т.г. Бюрото по труда в Казанлък. Една четвърт от тези места са за специалисти с висше образование. Най-голям брой от тях са в сферата на здравеопазването. В регион Казанлък свободни позиции има за 2 акушерки, 7 медицински сестри и 7 лекари, сред които са специалисти по вътрешни болести, нервни болести и нефрология и четирима специалисти. Сред висшистите се търсят още библиотекар, главен

учител в целодневна организация на учебния ден за 1-4 клас, учител по общообразователен предмет в прогимназията. Свободна позиция има и за счетоводител и специалист „Труд и работна заплата“ с висше икономическо образование. Инженер-проектант с висше образование по специалностите архитектура, строителство и гео-

дезия, както и лаборант с висше образование „Химия“, също са сред позициите, обявени на трудовата борса в Казанлък.

Със средно специално образование се търсят стругар, шлайфист, шлосер-монтъори, организатори производство, машинен оператор за сондажно оборудване, машинен оператор на банциг, огняри, печатар, служител в пощенска станция, механик в областта на машиностроенето и в преработвателната промишленост. В строителството се нуждаят от петима шпакловъчници и петима боджиджи на сградите. Десет лични асистенти също се търсят, като за тях се изисква основно образование. Бюрата по труда обявяват списък на свободните работни места без оповестяване на работодателя. Клиентите на бюрото в Казанлък могат да получат пълна информация за свободните работни места от трисковите посредници, ако отговорят на изискванията на работодателите и имат регистрация като активно търсещи работа.

Юлия Николова

ЕКСГЛАВЕН ЮРИСКОНСУЛТ НА „АРСЕНАЛ“ МАЙСТОРИ УНИКАЛНИ КЪЩИ

Дългогодишният ексглавен юристконсулт на „Арсенал“ и известен адвокат в Казанлък Александър Александров е открил, извън работата в кантората и ангажиментите по съдебни дела, своето призвание в майсторенето на умалени копия на забележител-

Александров. И както обикновено се случва в града на розите, и при него е налице арсеналска връзка.

14 години от своя професионален път Александър Александров посвещава на „Арсенал“

ности, свързани с региона и България. Дървени макети на старинни къщи, древни бойни машини, тракийски колесници, параклиси влизат в неговата богата колекция. В нея казанлъчани припознават емблематични сгради и съоръжения от града и Долината, чиито копия са изработени в определен мащаб – разкошната къща на Иван Хаджиенов в Етнографския комплекс, родната къща на акад. Дечко Узунов, Яхната, Чирпанлиевата къща в град Шипка, прочутите тракийски колесници. Всеки от тези уникални макети адвокат Александров сам е конструирал и собствено ръчно е изработил.

Александър Александров има 46-годишен стаж като юрист. Наследява интереса към правото от своя баща – известният в близкото минало адвокат Коста

Работил е като главен юристконсулт на огромното машиностроително предприятие и до днес пази топли спомени за атмосферата в него и за добрите приятелства. Бил е заместник-районен прокурор на Казанлък, след което се отдава на адвокатската професия. Любовта към правото и интереса към историята успява да съчетае по един невероятен начин. Преди 11 години романтиката на миналото и ежедневието, прекарано сред строгостта на законите, намират своята пресечна точка – ражда се първият макет, измайсторен от адвокат Александров. Това е къщичка с беседка, кладенец и ограда, която поставя в двора на дома си в Казанлък и която и до днес радва децата от квартала.

И се започва – всяка зима вечер по 1 час, а в по-

чивните дни – по 3-4 часа, той прекарва в ателието си, което оборудва с всичко необходимо за изработването на дървените макети.

Избира възрожденски и стари градски къщи с уникална архитектура

и ги снима от всички страни. После анализира детайлно снимките и по тях сам конструира моделите, подбира подходящите материали и ги изработва в определен мащаб. За някои от обектите – като тараните и тракийските колесници, използва снимки от исторически списания, от официални сайтове в интернет. Чете задълбочено и историческа литература, така че копията му да отговарят напълно на оригиналните, с единствената разлика, че са в мащаб.

Предпочита да работи с чам и орех, с обработена кожа, използва фини часовникарски елементи, за да създаде своите творби. В колекцията си има макети на възрожденски къщи, руска дача, вятърна мелница, къщи от стария Созопол, известни стари казанлъшки къщи, бар от Дивия Запад, работещи средновековни бойни машини – подвижна обсадна кула, тарани, катапулт. „Интерес предизвикваха у мен техническите възможности на тези старинни бойни машини – например, т.нар. „диво магаре“ е снабдено с нещо като часовников механизъм, а самото съоръжение е изхвърляло камък с тежина над 200 кг. При него са използвали женски коси, които са с много голяма здравина и еластичност“, разказва Александров. При изработването на руския православен храм за покрива е направил десетки фини люспи-

ки от дърво.

Особено предизвикателство в техническото отнoшение представляват тракийските колесници,

в изработването на които се изисква голяма прецизност. Още повече, че се работи само по снимков материал и по наученото от историческите справочници. „Обичам да работя с дърво, – признава известният юрист. – С часове съм се занимавал да направя един елемент от даден макет, защото искам всичко, макар и в много умален вид, да работи като истинския модел“.

Последните творби на ад-

поразителен. За покрива на къщата също е проявил изобретателност – за първи път използва алуминиеви плочки. 2840 броя, ръчно нарязани на сантиметър-сантиметър и половина дължина и леко извити, са внимателно подредени като керемиди. За да се закрепят, отдолу е поставил почти още толкова по такъв начин, че да се получи слобка с горните. Така конструкцията става здрава и устойчива. Не е забравен нито един елемент от къщата – вратите са резбовани, верандата е с извити сводове.

Допреди четири години макетите на адвокат Александров можеха да се видят

вокат Александров са родната къща на Иван Хаджиенов, която се намира в Етнографския комплекс в Казанлък, и къщата-музей на акад. Дечко Узунов. Когато избира Хаджиеновата къща за следващия си макет, иска специално разрешение от музея да направи външни снимки. До такава степен влиза в детайлите, че дървеният парапет на балкона на къщата е като избродиран на ръка – часове му е отнело майсторенето на балкона, но пък ефектът наистина е

единствено в неговата кантора. Това лято той подреди изложба, която впечатли казанлъчани. Мнозина, които го познаят като отличен юрист, останаха изненадани от неговата дарба на творец. За предстоящите си макети, иска специално разрешение от музея да направи външни снимки. До такава степен влиза в детайлите, че дървеният парапет на балкона на къщата е като избродиран на ръка – часове му е отнело майсторенето на балкона, но пък ефектът наистина е

Юлия Младенова

„АРСЕНАЛ“ ПАЗИ МАШИНА НА 140 ГОДИНИ

Една от интересните и значими фабрики в машиностроителното е Фабриката за металорежещи машини в Кемниц, Йохан Цимерманверке. Създадена е през 1848 г. от Йохан Цимерман, смятан за бащата на немското машиностроене. Първият в Германия, който отделя производството на металорежещи машини от

общото машиностроене и масово произвежда металорежещи машини по собствени проекти.

На изложението за машини в Лондон през 1862 г. Цимерман излага 20 металорежещи и дървообработващи машини, четири успоредни менгемета и безшумен вентилатор. Получава златен медал за тези изделия и първа награда за допълнителна рендосваща машина.

Тази машина обработва детайли с дължина до 6096 mm (20 фута) и височина и ширина до 1 981.2 mm (6.5 фута).

През 1864 г. Цимерман е награден на изложението в Мюнхен за постиженията си в областта на разработката и производството на машинни инструменти. През 1929 година, в резултат от световната икономическа криза, Цимерманверке обявява фалит.

Това е накратко историята на една иновативна за времето си фирма, произвеждала качествени металообработващи машини.

Но в Ковашко-пресовия цех към Завод 1 на „Арсенал“, далеч от слънчевите оскъдни лъчи, уморена от отекващите

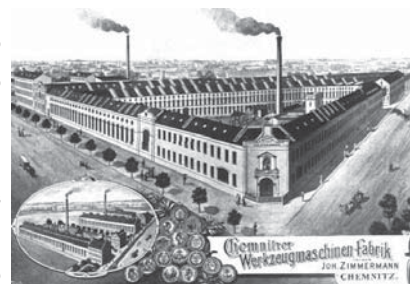

викове на чуковете, потънала в прах, се е спотайла една машина, която не си знае годините... Грешка! Знае ги!

Отлети заедно с чугунения й корпус, ясно се открояват надписите, а именно: „Фабрика за металорежещи машини в Кемниц, Йохан Цимерманверке, 1881“. Този циркуляр преди години

ми показва технологията към същия цех Костадин Попов и това провокира желанието ми да открия повече. А неговият предшественик, пенсионираният вече технолог Илия Илиев, разказа, че на него са рязали и оформили по ради-

ус горещите детайли, изковани на паро-въздушния чука за свободно коване „Демар“.

Избърсам леко с ръка годината за последна снимка от една машина, използвана някога ежедневно, а отдавна покрита с прах и забравена...

Мирослава Светиева-Енева

ХРАМЪТ В ШИПКА ОЧАКВА 120-АТА СИ ГОДИШНИНА

Храм „Рождество Христово“ в град Шипка е в навечерието на честването на своята 120-а годишнина. Храмът е открит тържествено на 27 септември 1902 г. в присъствието на генерали от руската армия и много почетни гости. Огромните камбани, най-голямата от които тежи 12 тона, са отлети от събраните в района гилзи. Откриването и освещаването на храма съвпада с 25-годишнината от Шипченската епопея през 1877 г.

Средствата за изграждането на храма са набрани чрез дарения, предимно от Русия, но също и от България. Инициативата за неговото построяване е на граф Николай Игнатиев и Олга Скобелева, майката на героя от Руско-турската освободителна война генерал-майор Михаил Скобелев. Строежът започва през 1885 г. и завършва през 1902 г. под ръководството на руски архитекти. Първоначално целият манастир е руска собственост, но през 1934

г. е предоставен от съветското правителство на България за вечни времена. През 1970 г. храм-паметникът е обявен за исторически паметник на културата. Сградата е изградена в стила на руските църкви от 17 век. Представлява образец на богато украсен и зографисан храм. Храмът и камбанарията са изградени по проект на архитект Антоний Осипович Томишко. Църквата е стенописана 2 пъти – през 1902 г. от Григорий Месоедов и Антон Митов и през 1957-1959 г. от колектив под ръководството на Николай Ростовцев.

Национален парк-музей „Шипка-Бузлуджа“ отбелязва 120-годишнината на храм „Рождество Христово“ с достояние по обем и богато илюстриран сборник. Добавени са нови три раздела към изданието, посветено на 100-годишнината на храма. Включени са малко познати или непоказвани до момента снимки от фондовете на музея, което прави сборника още по-ценен.

„ЗИМНИТЕ ВИТАМИНИ“, ОТ КОИТО СЕ НУЖДАЕМ

За да се чувствате по-защитени от простудните заболявания и „по-зимуостойчиви“, се налага да складирате в организма си повече от т.нар. „зимни витамини“. Това са тези, на които са богати цитрусовите плодове, броколите, морковите и зелето. Те ще се погрижат за устойчивостта на имунната ви система и ще ви предпазят от атаките на вирусите през студените месеци.

На първо място е витамин С, достойно следван от бетакаротина (почти витамин А) и витамин Е. Те работят дружно като „бодигард“ на имунната система - неутрализират вредните за клетките свободни радикали и поддържа бдителността на естествените защитни сили на тялото.

Зеленчуци, от които се набавят: Пред портокалите, лимоните и грейпфрутите, зеленчуците имат неоплаклатимо предимство - те се берат винаги напълно узрели и точно затова са пълни със свежи витамини и минерални вещества. Абсолютен водач в топлестата на зимните зеленчуци са броколите. Само в една порция от 200 г броколи се съдържа 114 мл витамин С - двойно повече, отколкото в един портокал или лимон. Те доставят и обилно количество бетакаротин, както и ценни вторични растителни вещества с качества на антиракови блокери.

Други важни доставчици на зимни витамини са морковите, копърът, червената ряпа, къдравото зеле, карфиолът и брюкселското зеле. И една особеност на зелето: в суровите зелки се съдържа много аскорбин - биовещество, което често се забърква в козметичните кремове против стареене на кожата. Интересен факт е, че в контакт с топлината ас-

корбинът се преобразува във витамин С. Затова сготвеното зеле съдържа повече витамин С, отколкото суровото.

Витамин Е действа като защитен фактор срещу „ръждясване“ на организма и предпазва клетките от грипните вируси. Малко зехтин в салатата, леноно семе в мюслиото, сурови бадеми - това е начинът да си набавяте достатъчно количество витамин Е, без да пълнеете.

През зимата е идеално два пъти седмично да включвате в менюто си морска риба (като херинга или скумрия). Така наред с витамин Е, ще внесете в организма си и порция витамин Д, така важен за здравината на костите.

За да е оптимална ползата от витамините

* Дълбоко замразените зеленчуци също са възможност, стига да са замразени в свежо състояние.

* Високите температури се отразяват зле на витамин С. Затова мийте зеленчуците със студена вода и ги задушавайте за кратко време в малко количество вода.

* Огромни количества бетакаротин се съдържат в оранжево-червените и наситено зелените зеленчуци. Но по-неже той е мастноразтворим витамин, за пълноценното му усвояване е необходимо да консумирате зеленчуците с малко мазнина.

* За най-бедни на калории, но най-богати на витамини, се смятат суровите зеленчуци. Само морковът прави изключение. Бетакаротинът в него буквално е „вплетен“ в баластните вещества.

СПОМЕН ЗА КОМПОЗИТОРА ПЕТКО СТАЙНОВ

На 1 декември 2021 г. се навършват 125 години от рождението на големия български композитор, роден в Казанлък, акад. Петко Стайнов. По този повод на 2 декември от 18 часа във фойето на Държавна опера - Стара Загора се открива изложба, посветена на композитора. Тя е съвместна с Фондация „Петко Груев Стайнов“, Дом „Петко Стайнов“ - Казанлък, Исторически музей „Искра“. Изложбата представя специфичните учебни пособия и плочата за писане на брайлов шрифт, с помощта на които Петко Стайнов се е обучавал в Института за слепи в София, удостоверението за завършена консерватория в Дрезден, и като преподавател по пиано в Института за слепи деца, основател и дългогодишен председател на Националното читалище за слепи „Луи Брайл“.

Специален акцент са факсимилета на оригиналите на най-известната му творба – сюитата „Тракийски танци“, както и симфоничната поема „Тракия“, за чиято балетна версия, поставена през 1943 г., свидетелства цветна снимка на акварел-

ния ескиз на декора ѝ от Дечко Узунов. Представена е и дейността на Петко Стайнов като директор на Софийската опера и като основател на дружеството на българските композитисти „Съвременна музика“. Показана е значителна част от държавните му отличия и от грамофонните плочи с негови произведения.

Филмът „120 години Петко Стайнов“, по сценарий на Елисавета Вълчинова-Чендова и оператор Михаил Георгиев, представя неговата уникална творческа и лична съдба. Във филма участват синът на композитора арх. Стефан Стайнов, Пламен Джурков, Теодора Павлович, Виктор Чучков и други български творци.

Честит един век!

Вековен юбилей празнува преди броени дни Митра Пеева Николова. На 19 ноември тя духна 100 свещички и започна следващото столетие в своя живот. Внучка на столетницата е една арсеналка - отличничката от Алеята на трудовата слава Милена Атанасова Симеонова от отдел „Организация и ефективност на труда“ на „Арсенал“ АД. Милена е кръстена на своята баба Митра и носи нейния жизнен дух и енергия.

Митра Николова е родена на 19 ноември 1921 година в село Изгрев, Елховско, но семейство-

Баба Митра с част от семейството, Милена е вляво

то ѝ се премества в Казанлък. Работила е в завод „България“. Сега живее в село Тулово със семейството на единствения си син Атанас, бащата на Милена. Има двама внуци, трима правнучи и една праправнучка.

Своя вековен юбилей тя посрещна в топлата атмосфера на своите близки. За празника поздравления лично ѝ поднесе и кметът на община Мъглиж д-р Душо Гавазов.

Баба Митра се чувства много добре. В ежедневието си се храни основно с домашно приготвена храна, сирене, мляко, месо. Не вкува алкохол. Дълголетие е наследила от своята баба Тодора, която също е била столетница.

Пожелаваме на вековната юбилярка да бъде жива и здрава и да вдига още много на здравичи в новото столетие, което започва с радост и усмивка!

Казанлък
сн. Величка Николова

МАЯ ОТ 0/730 ПОЕ КЪМ ПЪРВЕНЕЦА НА АФРИКА

Точно в деня на излизането на този текст във вестник „Трибуна Арсенал“ Мая Иванова от цех 730 на Завод 0 в „Арсенал“ АД тръгна по пътя на една своя голяма мечта. Мечтата да покори най-високия връх в планината Килиманджаро и най-високата точка на цяла Африка – връх Ухуру. „Не да покори, да изкачи този връх, – сякаш чувам как ме поправя Мая. – Тези върхове не се покоряват, само се сприятелияваш с тях и те те допускат да ги изкачиш“. Участието си в

експедицията, която потегли към Килиманджаро,

Мая посвещава на загиналия български алпинист-веган Атанас Скатов. Такава експедиция е замислена от него и от неговия приятел Мирослав Маринов доста преди трагичния инцидент със Скатов на К2 през февруари тази година. Въпреки това, Маринов не се отказва от идеята и отправя покана към приятели и съмишленици за осъществяване на изкачването, което е посветено на

Атанас Скатов и на неговата кауза за по-чиста планета и изграждането на по-добър

Мая Иванова и Колю Кавръков

свят. Мая Иванова получава специална покана от Мирослав Маринов да стане част от това изкачване. Веднага откликва, но по обективни причини нещата се забавят. Случайно или пък съдбата така е решила, но се отваря нова възможност – друга експедиция тръгва към Килиманджаро. Мая не се двоими и веднага се записва, под номер 13. Към нея се присъединява Колю Кавръков от Павел баня, заклет планинар, алпинист и ръководител на популярния танцов състав „Детелини“. Дватама следват каузата на Скатов за по-чиста планета и стават част от проекта, който самият той осъществи – изкачване на седемте кон-

тинентални върха на планетата.

При добро стечение на обстоятелствата се очаква българските алпинисти да изкачат връх Ухуру в Танзания на 1 декември.

Мая Иванова, подобно на Скатов, иска също да покаже с това свое участие, че човек може да живее пълноценно, да бъде здрав, работоспособен и издръжлив на натоварвания, без да приема месо. Самата тя от 8 години е вегетарианка. В менюто ѝ преобладават макарони, черен шоколад, зеленчуци – червено цвекло, моркови, джинджифил, по-малко хапва яйца и сирене, а от време-навреме – риба. Елиминирала е изцяло бялата захар. За подсладител използва мед.

Любителка на планината, дори и в нейната суровост,

търсеща високия адреналин, Мая Иванова не пропуска почивен ден, без да е

сред природата, да katerи някой връх или да е стъпила на самия край на непристъпна скала. Само през изминалата година е изкачила 12 пъти връх Ботев. Тя е планински водач, кара ендуро мотори, допреди години е участвала в състезания по мотокрос, скачала е с парашут, плавала е с кану-кайак. Вече се пробва и с летене с дельтапланер. Човек, за когото важи максимата: колкото е по-трудно, толкова е по-привлекателно. С тази нагласа и с желанието да сбъдне една своя дългогодишна мечта тръгва към поредното предизвикателство в динамичния си живот – високият 5892 метра връх Ухуру в Килиманджаро.

В раницата си първо е сложила българския флаг

А непосредствено преди тръгването Мая Иванова сподели, че е благодарна на „Арсенал“, в който идва за първи път през 2017 година. Това е мястото, където има възможност да се развива в професионално отношение и благодарение на работата си тук може

да финансира част от това пътуване с лични средства. Тук са колегите, с които дели делниците и които ви-

Мая с Атанас Скатов

наги я подкрепят в нейните смели начинания.

Освен всичко изброено, тя е и неуморен любител фотограф, затова очакваме прекрасни снимки от Африка, заедно с вълнуващ разказ за преживяното.

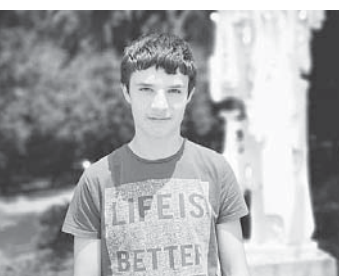
Успех, Мая!

Юлия Младенова

ОТНОВО МЕДАЛ ЗА АЛЕКСАНДЪР ПРОДАНОВ

Най-добрите български ученици по астрофизика спечелиха 5 медала от най-престижната надпревара този сезон – Международната олимпиада по астрономия и астрофизика. В 14-ото издание на олимпиадата българските гимназисти спечелиха 1 златен, 3 сребърни и 1 бронзов медал. Златният медал завюва Явор Йорданов от НПМГ. Сребърните отличия са за казанлъшкия талант и носител на множество престижни отличия Александър Проданов от ППМГ „Никола Обрешков“ в града на розите, Иван Попов от ПМГ-Гоце Делчев, и Маргулан Исмаилов от МГ-Варна, а бронзът е за Васил Николов от ПЧМГ, от есента студент в

Софийския университет. Техни ръководители са Никола Каравасилев (Izzi Science for Kids, ПЧМГ) и Захари Дончев (Институт по астрономия към БАН).

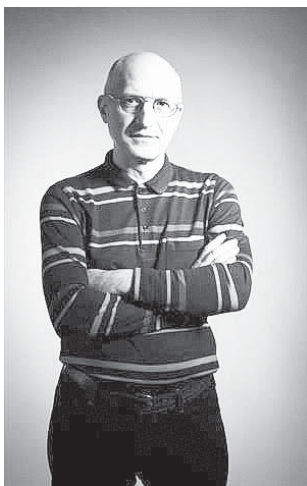

Международна олимпиада по астрономия и астрофизика

се провежда за първи път през 2007 г. България се включва през 2011-а, когато олимпиадата е в Полша. През 2021 г. надпреварата бе дистанционна с виртуален домакин Колумбия. Българските астрофизични премериха знания с 298 състезатели от 48 държави.

Като структура тя е подобна на Международната олимпиада по астрономия, но е много по-тежка като ниво и трудоемко. Има три индивидуални етапа – теоретичен, анализ на данни и наблюдателен, и един отборен тур.

ЖУРНАЛИСТЪТ ПЕТЪР МАРЧЕВ С ОЩЕ ЕДНА ЛИТЕРАТУРНА НАГРАДА

Писателят Петър Марчев, който в зората на демокрацията работи като журналист и във в. „Заводска трибуна“, спечели още една литературна награда през тази година. Това е голямата награда в конкурса на поета Стефан Фурнаджиев, който организира Община Павел баня. Авторът от града на розите е отличен за цялостно творчество. Наградата е парична и се осигурява от бюджета на Общината. Сформираната от кмета комисия излъчи и победител в съпътстващия литературен конкурс за поезия и проза на Община Павел баня. Това е Станимир Станчев, учител по български език и литература в село Горно Сахране за есето му „Учител ли си, значи си светец, оставил диря в сърцата“.

Тази година Петър Марчев спечели и престижната награда за къс хумористичен разказ, която се връчва традиционно по време на Чудомировите празници в Казанлък. Той стана 52-ият носител на наградата на името на Димитър Чорбаджийски. Жури с председател Деян Енев му присъди отличието за есето „Животът е прекрасен“, публикувано във в. „Стършел“.

„АРСЕНАЛ“ ДАРИ МАШИНИ И ИНСТРУМЕНТИ НА МЕХАНОТО

Дарение на обща стойност 2956 лева направи „Арсенал“ АД на Професионална гимназия „Иван Хаджиенов“ за теоретичното обучение в училището. Дарението включва 31 позиции машини и инструменти за машиностроенето и 9 позиции алуминиеви профили с различен диаметър. Общият брой на дарените машини и инструменти е 228. Това са фрези, различни видове

стругарски ножове, пили, свредла. За учебните потребности на Механотехникума „Арсенал“ предостави безвъзмездно и 25 кг алуминиеви профили.

Партньорството между най-голямото машиностроително предприятие у нас и ПГ „Иван Хаджиенов“ датира от дълги години, като особено активно е то с въвеждането на дуалното обучение. До момента над 130 са учениците от Механото, които са преминали практическо обучение в различни структури на „Арсенал“, а над 20 от тях са започнали работа в завода. Целта на това ползотворно сътрудничество между предприятието и учебното заведение е създаването на кадри, които имат добра теоретична и практическа подготовка в областта на машиностроенето.

Казанлъшкият творец е автор на няколко романа, на рок-опера, публицистика, пътеписи, литературна и кинокритика, режисьор е на филми. В началото на 90-те години на миналия век той е работил като журналист във вестник „Заводска трибуна“, чийто наследник е „Трибуна Арсенал“.

ДЖОН ТОЛКИН

Властелинът на фентъзи-историите

„В една дупка в земята живееше хобит“. Това знаменито изречение написал на част бял лист един професор, докато преглеждал съчиненията на студентите си. То станало първото в романа му „Хобит“, последван от трилогията „Властелинът на пръстените“. Джон Роналд Руел Толкин /1892-1973/ е британски писател, основател на жанра фентъзи, лингвист, поет, художник. Удостоен с почетното звание Командор на Британската империя, многократно – с наградата „Хюго“ и др. Произведенията му оказват огромно влияние върху световната култура на XX и XXI век. Издадени са в милиони тиражи, екранизирани са със шашеметяващи ефекти, адаптирани са за театър и компютърни игри, по тях са създадени комикси. По повод 100 години от рождението на писателя, близо до мемориала му в Оксфорд, са засадени две дървета – клен и бял салкъм – символи на митичните дървета от „Силмарилион“. През 2010 г. в класацията на Форбс за починали знаменитости Толкин заема трето място, след Майкъл Джексън и Елвис Пресли. През 2016 г. Американското Толкин-общество му посвещава специална седмица. През 2019 г. в Париж е открита грандиозна изложба за него. Излиза и филмът „Толкин“.

Великият разказвач е автор и на много безсмъртни цитати: „Не всеки, който скита, е изгубен“, „Предупреждавам те, ако ме отегчиш, ще си отиштя“, „Всичко, което трябва да направим, е да решим какво да правим с времето, което ни е отредено“.

В Африка. Най-ранните години на писателя преминават в Блумфонтейн, Южна Африка, където е роден на 3 януари 1892 г. в семейството на англичаните Мейбъл Съфилд и Артур Толкин, банков служител. Мейбъл написала на свекърва си: „Бебето прилича на същинска фея, цялото е с бели волани и бели обувки. А когато не е толкова обложено, ми напомня на елф“. За първия рожден ден на сина си Артур засадил малка горичка с кипариси, ели и кендири.

Толкиен. Родът на Толкин е от Саксония, но от 18 век прещите му живеят в Англия. Всъщност, фамилията му е Толкиен. Писателят обяснявал, че Tolkien е германско име, значещо „безразсъдно храбръ“. Съкращението Дж. Р. Р. означава Джон Роналд Руел. Джон, защото бил кръстен на дядо си; Роналд – от Розалинда, майка му очаквала момиче; Руел на иврит означава „син на Господ“. Приятелите му го наричали Джон Роналд или с инициалите му JRRR. Толкин обичал да се подписва с тези четири букви.

Сирак. Година, след като 3-годишният Джон и брат му Хилъри заминали с майка си на гости в Бирмингам, умира баща му. Мейбъл била решена да даде добро възпитание и образование на децата си. От нея Джон усвоил латинския и заобичал ботаниката, с удоволствие рисувал пейзажи и дървета. На 4 години можел да чете и пише. Харесвал Луис Карол, Джордж Макдоналд и Андрю Ланг. Стивънсън и братя Грим не били по вкуса му.

Като дете бил ухапан от тарантула. Не развил страх от паяци, но този факт мал отглас в творчеството му, силно повлияно и от историите, разказвани от чичо му, за различни приказни същества.

Джон бил на 12, когато умира и Мейбъл. Настояния на момчетата става изповедникът и отец Франсис Морган, от когото Джон приел католическата вяра.

Талантливият лингвист. За Толкин казват, че е „писател не от литературата, а от лингвистиката“. Най-силният му детски спомен бил, когато видял вагон с надпис на уелски, а когато за пръв път взел учебник по гот-

ски, изпитал „вънление, сравнимо с любовна среща“. Учил в кралското училище – играл ръгби, основал „Чаен клуб“ и изучавал древноанглийски, валийски, древнооревежки, фински и готски. Бил поразен от благозвучието на финландския, използвал го за езика на висшите елфи. По-късно учил и руски, испански и италиански. Перфектно владеел 13 езика, сам създал над 20, най-известните са синдарин и куена. Толкин не мечтаел да става писател, искал да изобретява езици: „Всичките ми книги са създадени от желанието да измисля свят, конструиран от измислените от мен въображаеми езици“.

С Едит. На 19 години Джон се

С Едит

Семейството заживяло в Оксфорд, две години Джон работил в екипа по съставянето на Речник на средноанглийски език, в който били вписани 9 нови негови думи.

Преподавател. През 1922 г. Толкин, на 30 години, станал най-младият професор в Оксфордския университет, работил там 24 години. Приковавал вниманието на студентите с невероятния си преподавателски талант, с неизменната си лула и странностите си: влизал в залата и с кънтъж драматичен глас речитирал стихове на староанглийски. Негов студент пише: „Превръщаше аудиторията в зала за пиършета, той бе бардът, а ние – пируващите гости“.

Умеел да привлича хората към себе си: с приятели създал литературния кръг „Инклинги“, а със студентите си – „Клуб на викингите“. В две от любимите си кръчми събирал академици и писатели – за разговори, четене и пиене.

Невероятното възбуждение. „Той беше вътре в езика! И никога не изгуби литературната си душа“, пише Хъмфри Карпентър, най-добрият му биограф.

Творческото възбуждение на Толкин създава светове на магьосници, хобити, дракони и митични същества, олицетворяващи най-добрите страни от човешката природа: любовта към приключенията, жертвоготовността за другите, надежда-

та доброто да побеждава злото и силата на истинското приятелство.

Процесът на писане при него бил бавен. Междувременно преподавал, издирвал легенди, измислял езици и страни истории за забавление на децата си. Вечер им четял приказки, после проверявал съчиненията на студентите си и чак тогава започнал да пише. Приказката „Роувърандъм“, например, той съчинил, за да утеша 5-годишния си син Майкъл, който изгубил любимото си оловно кученце. Когато по-късно Майкъл се записал в армията, в графата за професията на баща си вписал „магьосник“.

Толкин бил религиозен, почти всеки ден ходел на църква. В творбите му обаче няма преклонение пред Бог, въпреки че Бог присъства. Към елфите, хобитите и гномите православните тогава се отнасяли като към нечисти сили. Но днес книгите му се четат и от вървачи, и от невярвачи.

Писателят смятал, че историите му са възпъщение на истината, без да са алегория. Той ненавиждал тази форма: „Само да ми замирише на алегория и ми става неприятно“. Ненавиждал и биографичния жанр, смятал го за „безплоден“. Но именно от книгите за него – над 25, се знаят различни подробности: че бил лош шофьор, че хъркал така, че, за да не разбужда жена си, понякога спял във ваната, че бил закоравял франкофоб – мразел французи.

„Хобит“. Веднъж Толкин разказал на децата си за странното дребно същество Билбо Бегинс. После написал книга, излязла през 1937 г. със заглавие „Хобит“ и „Хобит, или до там и обратно“. Според някого, „хобит“ е образувано от латинското „хомо“ – човек, и английското rabbit – зайче. Авторът бил притворен отъждествяването на хобитите със зайчета, т.к. влагал друг смисъл в тях. „Поддържай в сърцето си неударжлив хобитски дух!“, написал той на сина си Кристофър, докато бил на война.

Сравнявал се с тях: „Всъщност аз съм хобит – във всичко, с изключение на големината /бил висок 1.74 м/. Обичам градините, дърветата и фермите без механизация. Пуша лула и обичам добрата кухня, с изключение на френската. Харесва ми да нося декоративни жилетки. Любител съм на гъбите и имам семпло чувство за хумор. Лягам късно и ставам късно. Не пътувам много“.

Тиражът на тази „книга на славата“ свършил много бързо. Издателят предложил на автора да напише продължение на чуднатата история. Но не го издала – историите в „Силмарилион“ били сложни и се четели трудно. Писателят се захванал с друго продължение – „Властелинът на пръстените“, отнело му 17 години. Толкин презирал нацизма. Когато през 1938 г. обсъждали излизането на „Хобит“ в Германия и му поставили условие да потвърди принадлежността си към „арийската раса“, той реагирал много остро. Там романът бил издаден след разгрома на Третия Райх.

„Силмарилион“. Със син молив Толкин написал на корица-

та на една тетрадка заглавието и силата на истинското приятелство.

Толкин бил религиозен, почти всеки ден ходел на църква. В творбите му обаче няма преклонение пред Бог, въпреки че Бог присъства. Към елфите, хобитите и гномите православните тогава се отнасяли като към нечисти сили. Но днес книгите му се четат и от вървачи, и от невярвачи.

Писателят смятал, че историите му са възпъщение на истината, без да са алегория. Той ненавиждал тази форма: „Само да ми замирише на алегория и ми става неприятно“. Ненавиждал и биографичния жанр, смятал го за „безплоден“. Но именно от книгите за него – над 25, се знаят различни подробности: че бил лош шофьор, че хъркал така, че, за да не разбужда жена си, понякога спял във ваната, че бил закоравял франкофоб – мразел французи.

„Хобит“. Веднъж Толкин разказал на децата си за странното дребно същество Билбо Бегинс. После написал книга, излязла през 1937 г. със заглавие „Хобит“ и „Хобит, или до там и обратно“. Според някого, „хобит“ е образувано от латинското „хомо“ – човек, и английското rabbit – зайче. Авторът бил притворен отъждествяването на хобитите със зайчета, т.к. влагал друг смисъл в тях. „Поддържай в сърцето си неударжлив хобитски дух!“, написал той на сина си Кристофър, докато бил на война.

Сравнявал се с тях: „Всъщност аз съм хобит – във всичко, с изключение на големината /бил висок 1.74 м/. Обичам градините, дърветата и фермите без механизация. Пуша лула и обичам добрата кухня, с изключение на френската. Харесва ми да нося декоративни жилетки. Любител съм на гъбите и имам семпло чувство за хумор. Лягам късно и ставам късно. Не пътувам много“.

Тиражът на тази „книга на славата“ свършил много бързо. Издателят предложил на автора да напише продължение на чуднатата история. Но не го издала – историите в „Силмарилион“ били сложни и се четели трудно. Писателят се захванал с друго продължение – „Властелинът на пръстените“, отнело му 17 години. Толкин презирал нацизма. Когато през 1938 г. обсъждали излизането на „Хобит“ в Германия и му поставили условие да потвърди принадлежността си към „арийската раса“, той реагирал много остро. Там романът бил издаден след разгрома на Третия Райх.

„Силмарилион“. Със син молив Толкин написал на корица-

та на една тетрадка заглавието и силата на истинското приятелство. И започнал да съчинява епоса, станал известен като „Силмарилион“ – любимата история на писателя, в която суровият воин Берен се влюбва в прекрасната елфийска принцеса Лутиен. Идеята се родила по време на разходка из гората с Едит, която му попяла и танцувала. „Силмарилион“ била довършена и публикувана през 1977 г. от Кристофър – след смъртта на баща му.

„Властелинът на пръстените“. Ръкописът на тази легендарна история бил толкова обемна, че я издали като трилогия: „Задругата на пръстените“, „Двете кули“ и „Завръщането на краля“. Книгата имала колосален успех. През 60-те години, времето на хипи-движението и настроената срещу войната във Виетнам, Толкин посетил САЩ. Получил няколко награди и станал свидетел на истински бум – творбите му буквално изчезвали от книжарниците. В Англия те придобили популярност едва през 1970 г.

Милиони екземпляри от „Властелинът на пръстените“ се продавали на десетки езици. Трилогията оглавяла класацията на BBC на 200 от най-добрите книги. Заговорили се и за Нобелова награда, но това така и не станало. Приживе около писателя бил издигнат истински култ. Фанатици го спирани на улицата, звънели му нощем въщици. Към славата си той се отнасял нееднозначно: вниманието го радвало, но и уморявало, пречело му да живее нормално.

Краят. Когато през 1971 г. Едит починала, Толкин поискал върху надгробния ѝ камък да изпишат и името Лутиен. В писмо обяснил на Кристофър: „Тя беше моята Лутиен и знаеше това... Би ми се искало да поговоря с теб. Защото някой близък ми по дух трябва да знае поне малко за страданията, които изтърпявах, след като се роди любовта ни“.

Той вече страдал от кървяща язва на стомаха. Назначили му строга диета, забранили му да пие вино... На 2 септември 1973 г. властелинът на фентъзи-историите Джон Толкин умира на 81 години. Положили го при Едит. На паметника, освен обичайните дати и имена, били изсечени още две – Лутиен и Берен – персонажите, създадени от самата любов с много любов.

Мария Рашкова

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрин Драгнев. **Редколегия:** Юлия Младенова - гл. редактор, Първолета Петкова, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Мария Пискова, Искра Буюклиева, Венко Юнаков. Със съдействието на КНСБ и КТ „Годкрепа“ в „Арсенал“ АД.

За връзка с редакторите на „Трибуна Арсенал“: e-mail: tribuna.arsenal@gmail.com; Юлия Младенова: 0882 98 70 14, e-mail: julia_mladenova@abv.bg, Първолета Петкова: 0887 84 65 34; Диана Рамналиева, e-mail: diana_ramnalieva@abv.bg; Мария Рашкова: 0882 98 70 12